

Kokkuvõte

Üleilmne majandusaktiivsus püsis 2015. aasta kolmandas kvartalis tagasihoidlik ja oli suuremates riikides väga erinev. USAs ja Ühendkuningriigis tundus kasv pärast teises kvartalis täheldatud aktiivsuse hoogustumist aeglustuvat, ent Jaapanis püsis see suhteliselt vaoshoitud. Hiinas on kolmanda kvartali andmed endiselt kooskõlas majanduse järkjärgulise pidurdumisega. Arenevates riikides on toormehindade viimase aja langus kaasa toonud tooret importivate ja eksportivate riikide erineva kasvu. Maailmakaubanduse kasv püsib nõrgana; samal ajal on üleilmne koguinflatsioon viimastel kuudel madalal tasemel stabiliseerunud.

Euroala finantsturud on olnud endiselt veidi volatiilsed. Riigivõlakirjade tulusus on kõikides euroala riikides märkimisväärselt kahanenud. Euroala kümneaastase tähtajaga riigivõlakirjade SKPga kaalutud tulusus langes septembri algusest ligikaudu 30 baaspunkti ning jõudis 21. oktoobril 1,16%ni. Euroala aktsiaturgudel olid hinnad selle perioodi lõpus ligikaudu 2% kõrgemad, hoolimata märkimisväärtetest hinnakõikumistest ja ligikaudu 6% suurusest ajutisest langusest. Euro efektiivne vahetuskurss püsis laias laastus stabiilne.

Vähem toetavast väliskeskkonnast hoolimata jätkab euroala majandus elav-
nemist, mida toetavad aina enam siseturu tegurid, eelkõige eratarbimine. SKP
reaalkasv kiirenes kvartali arvestuses 2015. aasta esimeses kvartalis 0,5% ja
teises kvartalis 0,4%. Kõige värskemad näitajad osutavad kolmandas kvartalis
enam-vähem samasugusele kasvule. Edaspidi peaks majanduse taastumine
jätkuma, ehkki seda pärssib oodatust väiksem välisnõudlus. Sisenõudlust peaksid
veelgi soodustama EKP rahapoliitilised meetmed ja nende soodne mõju rahasta-
mistingimustele, aga ka edusammud eelarvete konsolideerimisel ja struktuurireformide
elluviimisel. Naftahinna langus peaks toetama kodumajapidamiste reaalsel kasutata-
vat tulu ja ettevõtete kasumlikkust ning seeläbi ka eratarbimist ja -investeeringuid.
Samal ajal ohustavad euroala kasvuväljavaadet endiselt langusriskid, kajastades
eelkõige kasvanud ebakindlust arenevatel turgudel toimuva arengu suhtes, mis võib
veelgi pärssida üleilmset kasvu ja välisnõudlust euroala ekspordi järele. Veel võib
euroala sisenõudlust negatiivselt mõjutada suurem ebakindlus, mis on viimasel ajal
finantsturu arengus avaldunud.

Koguinflatsioon muutus energiahindade langust kajastades septembris taas
negatiivseks ja oli -0,1%, samal ajal kui ÜTHI-inflatsioon (v.a energia) püsis
stabiilselt 0,9% juures. Kätesaadavate andmete ja naftafutuuride jooksevhindade
põhjal peaks aastane ÜTHI-inflatsioon püsima lähiajal väga aeglane, ent hakkama
aastavahetuse paiku kiirenema. See tuleneb eelkõige 2014. aasta lõpus toimunud
naftahinna langusega seotud baasefektist. 2016. ja 2017. aastal peaks inflatsioon
veelgi kiirenema tänu eeldatavale majanduse elavnemisele, euro vahetuskursi
möödunud aja languste mõju ülekandumisele ning naftafutuuride turgudel valitse-
vale eeldusele, et järgmistel aastatel on naftahind veidi kõrgem. Teisalt põhjusta-
vad majandusväljavaade ning finants- ja toormeturude areng riske, mis võivad
veelgi aeglustada inflatsioonimäära järkjärgulist tõusu 2% lähedale.

Hoolimata mõningasest aeglustumisest jäi laia rahapakkumise kasv augustis kindlaks ja seda mõjutasid endiselt selle kõige likviidsemad komponendid. Riigisisesed rahaloomeallikad olid taas üha tähtsamad, osaliselt EKP mittestandardsete rahapoliitiliste meetmete tõttu. Näha oli pikemaajaliste finantskohustuste osatähtsuse vähenemist ja suuremat laenuvoogu – viimane peegeldas laiendatud varaostukava mõju. Samal ajal jätkus laenuünaamika järkjärguline taastumine, ehkki mõnes riigis oli see pärsitud. Mittefinantsettevõtetele pakutavad pankade laenuintressimäärad alanesid augustis veelgi ning EKP mittestandardsete meetmed aitasid sellele suuresti kaasa. Lisaks viitab 2015. aasta oktoobri euroala pankade laenu-tegevuse küsitlus sellele, et laenuitingimuste ja -nõudluse muudatused soodustavad endiselt laenukasvu elavnemist.

EKP nõukogu tegi 2015. aasta 22. oktoobri istungil oma korraliste majandus- ja monetaaranalüüside põhjal ning kooskõlas eelkommunikatsiooniga otsuse jätta EKP baasintressimäärad muutmata. Kui rääkida mittestandardsetest rahapoliitilistest meetmetest, siis varaostud toimuvad sujuvalt ja avaldavad jätkuvalt soodsat mõju ettevõtete ja kodumajapidamiste laenu-de kuludele ja kättesaadavusele. EKP nõukogu rõhutas, et põhjalikult tuleb analüüsida nende tegurite tugevust ja püsivust, mis aeglustavad praegu inflatsioonimäära naasmist keskmise aja jooksul 2% tasemest allapoole, ent selle lähedale. Nõukogu jälgib hoolikalt inflatsiooniväljavaadet ohustavaid riske. Seetõttu arutatakse rahapoliitika toetava kursi ulatust taas detsembrikuisel rahapoliitikat käsitleval koosolekul, kui eurosüsteemi ekspertide uus makromajanduslik ettevaade on juba olemas. Nõukogu rõhutas oma valmidust ja suutlikkust tegutseda, kasutades kõiki oma pädevusse kuuluvaid instrumente, kui see on vajalik rahapoliitika toetava kursi säilitamiseks nõutaval tasemel. Eelkõige tuletas nõukogu meelde, et varaostukava on piisavalt paindlik, võimaldades kohandada nii selle mahtu, komponente kui ka kestust, ning rõhutas, et vahepeal jätkuvad täiel määral igakuised varaostud summas 60 miljardit eurot. Neid oste kavatsetakse jätkata vähemalt kuni 2016. aasta septembri lõpuni või vajaduse korral kauem, igal juhul seni, kuni inflatsiooni areng on EKP nõukogu hinnangul püsivalt kohandunud ja kooskõlas EKP eesmärgiga hoida inflatsioonimäär keskmise aja jooksul 2% tasemest allpool, ent selle lähedal.